

Lapikas ry:n turvallisemman tilan periaatteet

Hyväksytty Lapikas ry:n hallituksen kokouksessa 13/2025

Hyväksytty Lapikas ry:n syyskokouksessa 4/12/2025

Voimassa 2026–2028

Lapikas ry:n tavoitteena on rakentaa yhteisö, jossa jokainen luokanopettajaopiskelija voi tuntea olevansa turvassa, arvostettu ja tervetullut taustastaan, seksuaali- ja sukupuoli-identiteetistään ja elämäntilanteestaan riippumatta. Turvallisemman tilan periaatteet toimivat ohjenuorana kaikessa järjestön toiminnassa: tapahtumissa, viestinnässä, kokouksissa, sähköisillä alustoilla ja epävirallisissa kohtaamisissa.

Opettajankoulutuksessa turvallinen ilmapiiri on edellytys oppimiselle ja ammatilliselle kasvulle. Siksi näitä periaatteita noudattavat niin hallitus, toimihenkilöt kuin jokainen toimintaan osallistuva jäsen.

Periaatteiden tarkoitus

Turvallisemman tilan periaatteet tukevat Lapikas ry:n tavoitetta rakentaa yhteisö, joka:

- on lämmin, avoin ja helposti lähestyttävä
- mahdollistaa ammatillisen kasvun ilman pelkoa epäonnistumisesta
- kunnioittaa jokaista ihmistä sellaisena kuin hän on
- toimii esimerkkinä tuleville opettajille siitä, millaista turvallinen ja yhdenvertainen kasvuyhteisö on.

Periaatteet pohjautuvat Lapin yliopiston ylioppilaskunnan sekä Lapin yliopiston turvallisemman tilan linjauksiin, mutta on muokattu Lapikas ry:n toimintakulttuuriin ja opettajankoulutuksen erityispiirteisiin sopiviksi.

1. Olemassaolon oikeus

Jokaisella on oikeus olla oma itsensä ilman pelkoa syrjinnästä tai kyseenalaistamisesta. Kenenkään ei tarvitse perustella identiteettiään, taustaansa, rajoitteitaan tai tapaa olla osa yhteisöä. Kaikkien perus- ja ihmisoikeuksia kunnioitetaan.

2. Oletusten ja ennakkoluulojen tunnistaminen

Luokanopettajina harjoittelemme kohtaamaan erilaisia ihmisiä, siksi pyrimme tiedostamaan omat ennakkokäsityksemme.

Emme toimi oletusten, stereotyyppien tai ihmisten ulkoisten piirteiden perusteella. Kysymme mieluummin kuin oletamme.

3. Syrjimättömyys

Lapikas ry ei hyväksy minkäänlaista häirintää, syrjintää, rasismia, seksismiä, ableismia, homo- tai transfobiaa tai muuta **henkilön ominaisuuksiin kohdistuvaa** epäasiallista käytöstä.

Kaikilla on oikeus osallistua toimintaan turvallisesti sekä fyysisissä että virtuaalisissa tiloissa.

Jos koet tai näet epäasiallista käytöstä, kerro siitä matalalla kynnyksellä Lapikas ry:n häirintäyhdyshenkilöille tai järjestön toimijoille.

4. Kohtaaminen kunnioittavasti

Opettajaopiskelijoiden yhteisössä arvostetaan moninaisuutta ja erilaisia tapoja olla ja oppia. Kohtaamme toisemme kunnioittavasti ja yhdenvertaisesti riippumatta sukupuolesta, seksuaalisuudesta, kulttuurista, kielestä, ominaisuuksista tai identiteetistä.

Kunnioitamme toistemme henkilökohtaista tilaa ja ilmaisemme omat rajamme selkeästi. Mielipiteet voivat erota, mutta kohtelemme toisiamme silti kunnioittavasti.

Rakentava palaute on tervetullutta. Emme kommentoi toisen henkilökohtaisia ominaisuuksia, vaan keskitymme toimintaan ja tilanteisiin.

5. Monenlaiset tavat osallistua

Jokaisella on oikeus osallistua omista lähtökohdistaan. On hyväksyttävää olla äänessä, kuunnella, seurata sivummalta, osallistua lyhyesti tai olla seuraamatta kaikkia tapahtumia.

Huomioimme erilaiset opiskelijat ja elämäntilanteet, kuten perheelliset opiskelijat, eri-ikäiset opiskelijat sekä ne, jotka jännittävät sosiaalisia tilanteita.

6. Puheeksiottaminen

Pidämme huolta toisistamme. Kysymme kuulumisia, jos havaitsemme huolta aiheuttavia tilanteita, ja tarjoamme tukea voimavarojemme mukaan.

Mikäli itse emme pysty auttamaan, ohjaamme opiskelijan oikean tuen piiriin esimerkiksi häirintäyhdyshenkilölle, tuutorille, yliopiston tai ylioppilaskunnan palveluihin tai Suomen opettajaksi opiskelevien liiton tukiverkostoihin.

Kenenkään ei tarvitse jäädä yksin epäasiallisten tilanteiden tai huolten kanssa.

7. Vastuunkantaminen

Lapikas ry:n toiminta perustuu Suomen lainsäädäntöön (perustuslaki, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslait sekä yhdistyslaki), ylioppilaskunnan ohjeisiin ja yhteisiin sääntöihin. Vastoinkäymisissä tai tilanteissa, joissa periaatteet eivät toteudu, toimimme aktiivisesti tilanteen korjaamiseksi. Opimme virheistä ja kehitämme toimintatapoja jatkuvasti.

Järjestön vastuulla on luoda rakenteet ja ohjeet turvalliselle toiminnalle. Jokainen yhteisön jäsen kantaa vastuuta siitä, että näitä periaatteita noudatetaan arjen vuorovaikutuksessa.
